

**Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministerija**

Paciento kelio organizavimo aktualijos

Sveikatos apsaugos ministerija

2025-11-10

PACIENTO KELIO ORGANIZAVIMO SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SRITYJE TOBULINIMAS

- Valstybės laiduojamos sveikatos priežiūros organizavimo principai
- Pirminės sveikatos priežiūros vystymas
- Slaugos specialistų teisių plėtra
- Atvejo vadyba
- Specializuotų ambulatorinių ASPP organizavimas
- Nuotolinių paslaugų plėtra
- SAM vykdoma iniciatyva – paslaugos suteikimo skubumas pagal nustatytą riziką
- SAM vykdoma iniciatyva - nuotolinių paslaugų gydytojas-gydytojas pilotinė veikla

SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO 49 straipsnis

Valstybės laiduojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo LNSS įstaigose tvarka

Valstybės laiduojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo LNSS įstaigose esminės sąlygos yra:

- 1) paciento kreipimasis dėl valstybės laiduojamų (nemokamų) ASPP gavimo į LNSS įstaigos pirminės sveikatos priežiūros specialistus, kurių specialybių ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kurių į juos gali būti kreipiamasi, sąrašą nustato SAM
- 2) paciento kreipimasis dėl šios dalies 1 punkte nenurodytų valstybės laiduojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų gavimo į LNSS įstaigas. Šiais atvejais pacientas **privalo pateikti šios dalies 1 punkte nurodytų sveikatos priežiūros specialistų siuntimą arba LNSS įstaigų gydytojų, suteikusių šios dalies 1 punkte nenurodytas valstybės laiduojamas (nemokamas) paslaugas, siuntimą paslaugų tęstinumui užtikrinti.**

SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO 49 straipsnis

Valstybės laiduojamų (nemokamų) asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo LNSS įstaigose tvarka

Pacientas turi teisę SAM nustatyta tvarka pasirinkti LNSS PSPĮ ir pirminės sveikatos priežiūros specialistus, taip pat pagal šiame straipsnyje nustatytas sąlygas antrinės ar tretinės SPI ir asmens sveikatos priežiūros specialistus, kad jam būtų teikiamos nemokamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos.

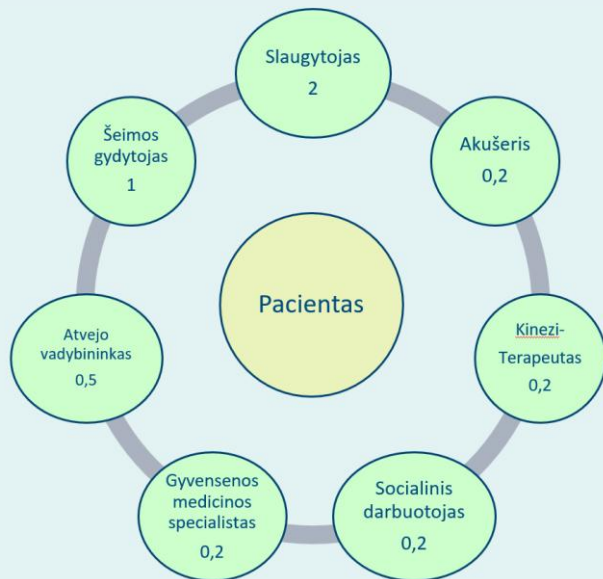
Šio straipsnio 2 dalyje išdėstytos sąlygos netaikomos pacientams, kurie kreipėsi į LNSS įstaigą dėl:

- 1) būtiniosios medicinos pagalbos suteikimo;
- 2) ambulatorinių antrinės ar tretinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo SAM numatytais atvejais ilgalaikio paciento sveikatos būklės stebėjimo laikotarpiu arba kai šios paslaugos teikiamos pagal ligų ir sveikatos sutrikimų ankstyvosios diagnostikos programose nustatytas sąlygas, arba kitais sveikatos apsaugos ministro numatytais atvejais, atsižvelgiant į ligos ar sveikatos sutrikimo pobūdį (įskaitant užkrečiamumą).

PIRMINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS VYSTYMAS

Plečiama šeimos gydytojo komanda iki 2030

Diegiamas holistinis, integruotas ir komandinio darbo pagrindu veikiantis modelis skirtas poliligotų pacientų priežiūrai pirminėje sveikatos grandyje.

Šeimos gydytojams:

- Dalis užduočių perduodama slaugytojams ir atvejo vadybininkams → mažesnis darbo krūvis.
- Greitesnės konsultacijos per nuotolines multidisciplinines psistemas → mažiau siuntimų.
- Vieninga IT sistema – mažiau administracinių užduočių, geresnė duomenų prieiga.
- Komandinė atsakomybė ir nuolatiniai mokymai → mažesnis perdegimas, didesnė motyvacija.

Laukimo eilių mažinimui:

- Dalį kontaktų perima slaugytojai / vadybininkai, mažėja poreikis gydytojo vizitui.
- Nuotolinė stebėseną leidžia išvengti perteklinių vizitų.
- Prevencijos ir savipriežiūros stiprinimas mažina komplikacijas ir skubios pagalbos poreikį.
- Tikslingesnės konsultacijos – trumpesnis paciento laikas kabinete.

Nauda pacientams:

- Greitesnis patekimas pas šeimos gydytoją dėl geriau paskirstytų vizitų.
- Nuosekli ir koordinuota priežiūra – visos paslaugos suplanuotos, pacientas nepaliekamas „tarp grandžių“.
- Nuotolinės paslaugos ir stebėseną – mažiau kelionių į įstaigą.
- Geresnė savipriežiūra ir informuotumas – mokymai, aiškūs planai, reguliarus grįžtamasis ryšys.
- Mažiau hospitalizacijų ir komplikacijų dėl geresnės prevencijos.

RENGIAMAS SAMŲSAKYMO PROJEKTAS DĖL ŲEIMOS GYDYTOJO KOMANDOS SUDĖTIES

- Siūlomas rekomenduojamas, kartu su Ųeimos gydytoju dirbančių specialistų etatų skaičius, kuris būtų vertinamas skaičiuojant komandos narių santykį, o gydymo įstaigoms leistų sudaryti komandą atsižvelgiant į pacientų poreikius
- Siekiama suvienodinti Ųeimos gydytojo, vidaus ligų ar vaikų ligų gydytojo komandos narių etatų skaičių, siekiant, kad visiems pacientams būtų užtikrinta vienoda paslaugų kokybė.

Specialistas	Esamas etatų skaičius	Planuojamas etatų skaičius
Ųeimos gydytojas, arba vidaus ligų gydytojas, arba vaikų ligų gydytojas	1,00	1,00
slaugytojas	2,0	iki 2,0 (ne mažiau kaip 1,5)
atvejo vadybininkas	0,50	iki 0,50
socialinis darbuotojas	0,20	iki 0,20
akušeris	0,20	iki 0,20
kineziterapeutas	0,20	iki 0,20
gyvensenos medicinos specialistas	0,20	iki 0,20
aplinkės administratorius	0,50	iki 0,50

RENGIAMAS SAM ĮSAKYMO PROJEKTAS DĖL APYLINKĖS DYDŽIO NUSTATYMO

Apylinkės tipas	Apylinkės sudėtis pagal prisirašiusių prie PAASP įstaigos gyventojų amžiaus struktūrą	Apylinkės dydis pagal prisirašiusių prie PAASP įstaigos gyventojų skaičių
I	Vaikai sudaro daugiau kaip 90 proc.	800–1 100
II	Vaikai ir vyresni nei 50 metų asmenys sudaro daugiau kaip 60 proc.	1 100–1 500
III	Kita	1 300–1 700

SLAUGOS SPECIALISTŲ TEISIŲ PLĖTRA - TEISĖ IŠRAŠYTI SIUNTIMĄ

➤ *Slaugytojas* siuntimą gali išrašyti (2008-06-28 Nr. V-636):

- 1) paslaugoms, kurių teikimo reikalavimuose yra nurodyta, kad šios paslaugos gali būti teikiamos ir pagal slaugytojo išduotą siuntimą
- 2) kai SMP skyriuje ASPP suteikęs gydytojas suformuoja epikrizę ir joje nurodo, kad dėl tolimesnio gydymo pacientas turi kreiptis konsultacijos į II lygio ASPP teikiančią gydytoją specialistą – tai konsultacijai
- 3) kai stacionare pacientą gydęs gydytojas nustato, kad būtina konsultacija, ir tai nurodo medicinos dokumentuose (epikrizėje) – tai konsultacijai

➤ *Akušeris* pagal savo kompetenciją vykdydamas nėščiosios priežiūrą gali išduoti siuntimą privalomai gydytojo akušerio ginekologo konsultacijai 3 kartus per visą nėštumo laikotarpį (nėščiųjų sveikatos tikrinimo reikalavimų nustatytais atvejais (2013-09-23 Nr. V-900))

SLAUGYTOJO TEISIŲ PLĖTRA – TEISĖ PRATEŽTI PASKIRTĄ GYDYMĄ SKIRIANT VAISTĄ IR IŠRAŠANT RECEPTĄ

Privalomos pagrindinės sąlygos:

- tęsia gydytojo paskirtą gydymą ne ilgiau nei 1 metus (kai kuriais atvejais – 6 mėn.)
- paciento būklė stabili
- pacientas vaistus vartoja 3 mėn. ir ilgiau

Nauda:

- sumažės administracinė našta šeimos gydytojams;
- gerės paslaugų prieinamumas
- gerės teikiamų paslaugų kokybė

SLAUGYTOJO TEISIŲ PLĖTRA – TEISĖ PRATĖSTI GYDYTOJO PASKIRTĄ LĒTINIŲ LIGŲ GYDYMĄ IR IŠRAŠYTI RECEPTUS VAISTAMS

Eil. nr.	Ligos pavadinimas	TA projekto būseną
1.	Astma	Ministro parašui
2.	Cukrinis diabetas	Ministro parašui
3.	Diabetinė polineuropatija	V-752 2025-08-13
4.	Dislipidemija	V-659 2025-07-11
5.	Epilepsija	V-677 2025-07-11
6.	Glaukomas	V-905 2025-10-15
7.	Hipertenzinės ligos	V-907 2025-10-15
8.	Krono liga	V-645 2025-07-09
9.	Lėtinė obstrukcinė plaučių liga	V-578 2025-06-19
10.	Opinis kolitas	V-598 2025-06-26
11.	Osteoporozė	V-597 2025-06-26
12.	Parkinsono liga ir antrinis parkinsonizmas	V-705 2025-07-30
13.	Priešinės liaukos (prostatos) hiperplazija	V-637 2025-07-09
14.	Psoriazė	V-675 2025-07-11
15.	Šlapimo nelaikymas	V-674 2025-07-11
16.	Migrena	TA projektas suderintas su darbo grupe

ATVEJO VADYBA

- *Atvejo vadyba* – integrali ASPP dalis, skirta nuosekliam ir efektyviam asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimui užtikrinti.
- *Atvejo vadybininkas* – kitos sveikatinimo veiklos specialistas, dirbantis ASPĮ ir taikantis atvejo vadybą.
 - AV savo veikloje vadovaujasi konkrečios srities AV veiklai taikomais reikalavimais, patvirtintais SAM įsakymais, o jei tokio teisės akto nėra – šiuo Aprašu.
 - AV gali būti taikoma teikiant visas ASPP kaip tų paslaugų integrali dalis
 - AV veiklos sąnaudos, apmokamos PSDF biudžeto lėšomis, yra įskaičiuotos į ASPP, į kurią teikiančią komandą atvejo vadybininkas yra įtrauktas bazinę kainą

ATVEJO VADYBA

- gydytojui sudarius paciento ištyrimo ir gydymo planą, **užtikrinti jo įgyvendinimą**
- **bendradarbiauti su pacientu**, jo artimaisiais, institucijomis ir specialistais, aktyviai skatinti pacientą laikytis gydytojo nurodymų ir numatytų priemonių
- **koordinuoti asmens dalyvavimą programose**, stebėti šiose programose nustatyto paciento kelio vykdymą ir aktyviai skatinti pacientą laikytis paskirtų nurodymų;
- informuoti ir **konsultuoti pacientą bendraisiais** pasirengimo diagnostiniams tyrimams, gydymo procedūroms, psichosocialinės pagalbos gavimo ir kt. **klausimais**
- **organizuoti, koordinuoti ir prižiūrėti ASPP teikimą**, užtikrinti prieinamumą, tęstinumą ir kokybę
- **organizuoti DGSK paciento atvejo aptarimą** ir (ar) gydytojų konsiliumą ir užtikrinti, kad būtų pateikti šiam aptarimui reikalingi paciento dokumentai
- **įvesti duomenis į IS**, rengti ataskaitas
- koordinuoti ir valdyti ASPP teikti reikalingus išteklius, teikti rekomendacijas
- vykdyti kitas pavestas administracines funkcijas, susijusias su ASPP teikiančios komandos veikla

SPECIALIZUOTŲ AMBULATORINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

Be siuntimo

SMP paslauga

II lygio gydytojo dermatologo kons.
Infekcinių ligų (suaug. ir vaik.)
kons.

Ilgalaikė sveikatos būklės
stebėsena

Programų paslaugos

II ar III lygio amb. gydytojo burnos,
veido ir žandikaulių chirurgo,
gydytojo veido ir žandikaulių
chirurgo, LOR gydytojo
konsultacijos, kai ESPBI IS E025
nurodyta, kad pacientui įtariamas
galvos ar kaklo navikas, ir nurodyta
diagnozė Z03.1

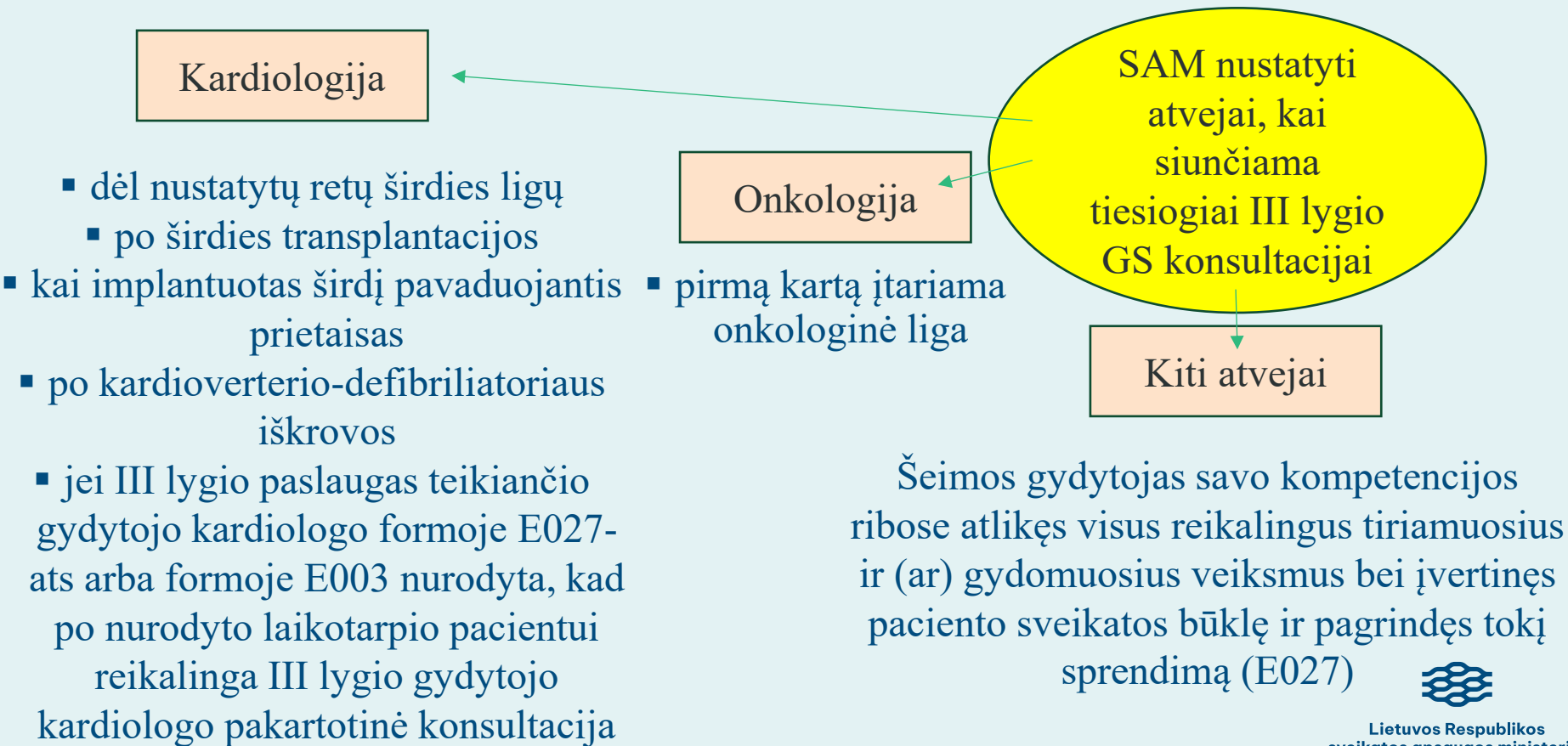
II lygio GS konsultacija

Šeimos gydytojas
(kitas gydytojas,
slaugytojas) – kai
atsiranda poreikis
pasikonsultuoti dėl
paciento sveikatos
būklės,
diagnostikos ar
gydymo

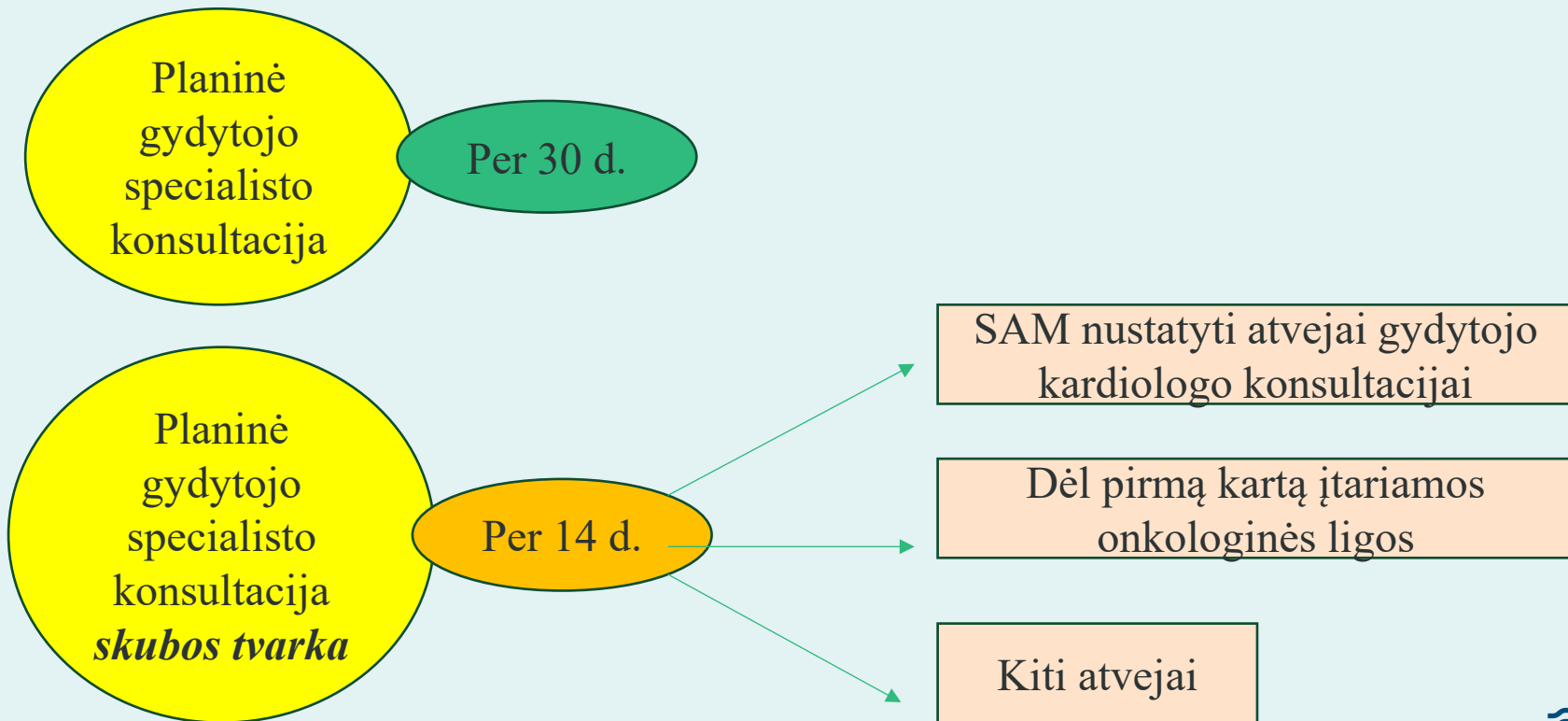
III lygio GS konsultacija

Esant II lygio gydytojo
specialisto ar III lygio paslaugas
teikiančio gydytojo specialisto
išvadai, kad atlikus tiriamuosius
ir (ar) gydomuosius veiksmus
pagal klinikinės indikacijas yra
tikslinga ambulatorinė III lygio
paslaugą teikiančio gydytojo
specialisto konsultacija
Tiesiogiai – paslaugų teikimo
aprašuose nustatytais atvejais

SPECIALIZUOTŲ AMBULATORINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

SPECIALIZUOTŲ AMBULATORINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

SPECIALIZUOTŲ AMBULATORINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

SAM nustatyti atvejai II lygio
kardiologo kons. per 14 d.

- KA atveju Krūtinės anginos diagnostikos ir ambulatorinio gydymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka
- įtariant ŠN, kai NT-proBNP > 2000 ng/l
 - esant pasikartojančiai sinkopei (nerefleksinei)
 - dėl onkologinių ligų nustatčius mažą ir vidutinę kardiotoksinės pažaidos riziką
 - dėl persistuojančio PV, kai nėra ŠN ar ūminio vainikinių arterijų sindromo požymių, reikšmingos tachisistolijos

SAM nustatyti atvejai III lygio
kardiologo kons. per 14 d.

- KT angiografiniu tyrimu nustatčius reikšmingą vainikinės arterijos kamieno stenozę
- registravus gyvybei grėsmingus širdies ritmo ar laidumo sutrikimus, kai reikalingas intervencinis elektrofiziologinis gydymas arba prietaiso implantavimas, nesant SMP teikimo poreikio
- dėl aktyviai gydomų onkologinių ligų esant didelei kardiotoksinės pažaidos rizikai;
- nustatčius krūtinės aortos aneurizmą ≥ 5 cm arba lėtinę aortos disekaciją

SPECIALIZUOTŲ AMBULATORINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ APRAŠAI

- Gydytojo kardiologo ir slaugytojo konsultacijos, į kurią įeina ir paciento mokymas, teikimo asmenims, sergantiems širdies nepakankamumu, reikalavimų aprašas (2024-12-12 Nr. V-1323)
- Ambulatorinių suaugusiųjų kardiologijos antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (2024-11-26 Nr. V-1172)
- Ambulatorinių suaugusiųjų neurologijos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų tvarkos aprašas (2025-04-07 Nr. V-317)
- Krūtinės anginos diagnostikos ir ambulatorinio gydymo tvarkos aprašas (2025-06-11 Nr. V-549)
- Ambulatorinių suaugusiųjų urologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų tvarkos aprašas (2025-07-30 Nr. V-702)
- Ambulatorinių suaugusiųjų nefrologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų tvarkos aprašas (rengiamas)
- Ambulatorinių suaugusiųjų gastroenterologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)
- Ambulatorinių suaugusiųjų endokrinologijos antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)
- Ambulatorinių suaugusiųjų reumatologijos antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)

SPECIALIZUOTŲ AMBULATORINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ APRAŠAI

- Ambulatorinių **vaikų kardiologijos** antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)
- Ambulatorinių **vaikų neurologijos** antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)
- Ambulatorinių **vaikų endokrinologijos** antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)
- Ambulatorinių **vaikų pulmonologijos** antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)
- Ambulatorinių **vaikų gastroenterologijos** antrinio ir tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašas (rengiamas)

KITOS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

➤ Ligų ambulatorinio gydymo kompensuojamaisiais vaistais aprašai:

persvarstomos gydymo PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamais vaistais tęsimo sąlygos, kai mediciniškai pagrįsta ir tai gali daryti ŠG, nustatant galimybę ŠG konsultuotis su gydytoju specialistu nuotoliniu būdu, nustatant sąlygas, kada turi būti skiriama kontaktinė GS konsultacija, retinti GS konsultacijų periodiškumą ir kt.

➤ Ilgalaikio pacientų, sergančių lėtinėmis ligomis, sveikatos būklės stebėjimo tvarka:

detalizuojant ŠG, GS atliekamus veiksmus ilgalaikės sveikatos būklės stebėsenos baigus aktyvų ligos gydymą metu, GS konsultacijos turinį, sąlygas, kada turi vykti kontaktinė GS konsultacija, persvarstyti konsultacijų periodiškumą ir kt.

➤ Konsultavimosi organizavimo tvarka – jeigu ŠG ar GS atsiranda poreikis pasikonsultuoti dėl paciento sveikatos būklės, diagnostikos ar gydymo su kitu gydytoju, pacientas iš karto ASPĮ vadovo nustatyta tvarka užregistruojamas jam reikalingai paslaugai gauti. Jeigu pacientas atsisako būti užregistruotas iš karto, tokiu atveju pacientas registruojasi pats.

NUOTOLINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

- **Teleoftalmologijos** paslauga suaugusiems pacientams, sergantiems **cukriniu diabetu**, kai šeimos gydytojui reikalinga gydytojo oftalmologo konsultacija dėl įtariamos komplikacijos - **diabetinės retinopatijos**. Šeimos gydytojas matuoja akispūdį ir atlieka ne mažiau kaip 2 akių dugno vaizdus
- **Teledermatologijos** paslauga suaugusiems pacientams, kai šeimos gydytojui reikalinga gydytojo dermatovenerologo konsultacija dėl įtariamos **odos piktybinės melanomos ir kitų odos piktybinių navikų**. Šeimos gydytojas atlieka įtariamų odos darinių vaizdus
- **Tikslas** – atrinkti pacientus, kuriems reikalinga skubi gydytojo specialisto konsultacija (ne vėliau kaip per 14 d.) ir ją organizuoti

INICIATYVA - PASLAUGOS SUTEIKIMO SKUBUMAS PAGAL NUSTATYTĄ RIZIKĄ

2025-06-11 SAM įsakymu Nr. V-561 sudaryta darbo grupė, kuriai pavesta *sukurti sistemą, leidžiančią PAASPP teikiantiems specialistams* siųsti pacientus planinėms specializuotoms ambulatorinėms ASPP gauti ir šių paslaugų registracijai, *atsižvelgiant į nustatytą riziką*

- ***Tikslas*** – identifikuoti klinikinės indikacijas, pagal kurias pacientai galėtų būti priskirti aukštos rizikos grupei (kai būklė gali pablogėti tiek, kad prireiktų SMPP) ir kuriuos ŠG galėtų siųsti planinėms specializuotoms ambulatorinėms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, kurias reikia gauti ne vėliau kaip per 14 d.
- ***Laukiamas rezultatas*** - pagal gydytojų draugijų ir asociacijų pasiūlymus sudarytas ligų ir būklių sąrašas, leidžiantis PAASPP teikiantiems specialistams identifikuoti planinės ambulatorinės specializuotos konsultacijos skubos tvarka reikalaujančius pacientus

INICIATYVA - NUOTOLINIŲ PASLAUGŲ GYDYTOJAS-GYDYTOJAS PILOTINĖ VEIKLA

2025-07 mėn. SAM kartu su VšĮ Jonavos PSPC, LSMU Kauno ligonine ir Varutis inicijavo nuotolinių ŠG–GS (II lygio kardiologo, II lygio endokrinologo, II lygio neurologo) konsultacijų organizavimo ir vykdymo bandomąją veiklą

- **Tikslas** – nustatyti *klinikines indikacijas / priežastis / tikslus, paslaugų organizavimo schemą bei pildomų medicinos dokumentų turinį*, kada tikslinga ir kliniškai pagrįsta nuotolinė ŠG–GS konsultacija, teikiama *nedalyvaujant pacientui ir vertinant tik ŠG pateiktus paciento medicininius dokumentus*
- **Laukiamas rezultatas** - nustatytos mediciniškai pagrįstos siuntimo / nesiuntimo nuotolinei ambulatorinei II lygio GS konsultacijai indikacijos, siuntime (E027) pateikiamas duomenų rinkinys, atsakyme į siuntimą (E027-ats) pateikiamas duomenų rinkinys ir principinė tokios konsultacijos vykdymo schema

Ačiū už Jūsų laiką!

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS**

APSAUGOS MINISTERIJA

Įstaigos kodas 188603472

Vilniaus g. 33, Vilnius

Tel. (8 5) 266 1400

info@sam.lt